

FENOMÉN IVOŠ

Ještě před pár lety bylo jméno **IVO RITTIG** povědomé jen pár lidem z politických kruhů. Od 9. prosince 2011 je znají všichni. Na vlivného byznymena tehdy zaútočil do té doby neznámý protikorupční fond Karla Janečka. A kauza Rittig – která během roku 2014 přinesla několik dramatických vrcholů – byla na světě.

Text:
Foto:

Ondřej Koutník
Michal Šula

Podařilo se najít důkazy o těžké korupci,“ zahřimal před třemi lety Karel Janeček. „Snad se začnou již hýbat ledy a ti skuteční lotři skončí za mřížemi. Věřím tomu, že potom, co zde dnes předestřeme, to bude znamenat skutečný počátek změny. Tedy toho, že společenští paraziti se začnou bát, že by za své činy mohli jít sedět.“ Z americké ambasády tehdy vypustil do éteru informace o údajné korupci v pražském dopravním podniku a za hlavního padoucha označil tajemného muže, který v té době trávil většinu svého času v monackém knížectví.

Na ten prosincový den, kdy se stalo „něco divného“, jak by řekl dnes uvězněný „politický podnikatel“ Roman Janoušek, Rittig nikdy nezapomene. Muž přezdívaný Ivoš od té doby prakticky nepřetržitě čelí zájmu médií, ale hlavně policie a státních zástupců. Ti v roce 2014 vyrazili na zteč a Rittiga obvinili ve třech kauzách.

Do té doby se mohlo zdát, že ho chrání kontakty v nejvyšších politických patrech – nejčastěji se mluví o Petru Bendlovi, bývalém středočeském hejtmanovi za ODS a později ministři dopravy a zemědělství, na úplný vrchol se ale Rittig dostal v éře premiéra Petra Nečase, kdy se mu podařilo dostat se do přízně šéfky Nečasova kabinetu (a také jeho milenky, dnes manželky) Jany Nagypové (Nečasové).

Nyní je ale situace zcela jiná. Dostat nálepku Rittigova blízkého kontaktu či přítele znamená kariérní smrt, a přestože po Česku pobíhají všemožní podnikatelé podezřelí i z mnohem větších kšeftů a ekonomických lumpáren, Rittig se stal symbolem zla působícího v kmotrovských politických sítích. Právě končící rok ukázal, že bude mít co dělat, aby jeho budoucnost nakonec nedopadla tak temně, jak to nyní vypadá.

Nenápadný vedoucí samoobsluhy

Kdo vlastně je Ivo Rittig a jak se mu podařilo získat takový vliv? Na scéně se objevil už před listopadem 1989 a v dobách komunismu si také odseděl přibližně 4,5 roku z celkem devítiletého trestu, který mu soud vyměřil. Rozhodně to nebylo za podvracení socialistického režimu, prokurátor ho obvinil z rozkrádání socialistického majetku, tedy z činu s trestní sazbou srovnatelnou třeba s vraždou.

Rittig pykal za zpronevěru, na svou dobu pozoruhodných rozměrů. V první polovině 80. let se stal v pouhých 20 letech vedoucím samoobsluhy v pražské Žitné ulici. Když po dvou letech policie šetřila jeho působení za pultem, vyčíslila manko na zhruba tři čtvrtě milionu korun. To byly tehdy velké peníze, v 80. letech by se za ně daly postavit přinejmenším dvě luxusní vily.

Mladý vedoucí za asistence svého zástupce měl podle rozsudku krátiť tržby a kšeftovat se zbožím. Při inventurách to kryl různými triky: pechoval třeba prázdné kartony od ciga-

ret papírem, aby měly správnou váhu. Peníze z pokladny využíval na nákupy luxusního tuze-xového zboží přes veksláky, které pak prodával „pod pultem“, jak popsaly před rokem Hospo-dářské noviny.

Na svobodu se dostal krátce po revoluci, na jeho kauzu se vztahovala amnestie prezidenta Václava Havla. S vyčištěným trestním rejstříkem pokračoval v podnikání, jeho následky už ale zahlazoval sám. Výtečně se mu to podařilo s úvěry, které si v 90. letech nabraly na něj napojené firmy. Podle dostupných informací šlo až o stovky milionů korun od Komerční banky. Po vzniku samostatné České republiky se Rittigovy podnikatelské aktivity rozkročily od reklamní a konzultační služby až po erotické masáže. Ty provozoval s dalším výrazným polistopadovým podnikatelem Markem Čmej-lou, z něhož se na přelomu milénia stal uhlobaron a jenž byl loni na podzim ve Švýcarsku kvůli tunelování Mostecké uhelné společnosti nepravomocně odsouzen.

Rittigovo podnikání je také často spojeno s luxusem, zejména kvůli společnosti Prospekta Moda, která v Česku zastupuje řadu světových módních značek a provozuje luxusní obchody mimo jiné v pražské Pařížské ulici. Společnost vlastnil napůl se svou dřívější partnerkou Lenkou Vejválkovou.

Veřejní nepřítelé

Až do konce roku 2011 tedy Rittig v klidu podnikal, pak ale protikorupční fond zveřejnil dokumenty o údajném vyvádění peněz z největší pražské městské firmy – dopravního podniku – a ty zaujaly vyšetřovatele. Protimafiánský útvar Roberta Šlachty a olomoučtí žalobci kolem Iva Ištvana nasadili v krátké době na Rittiga odposlech, akce vyvrcholila obrovskou razíí v létě roku 2013. Ve vazbě skončilo několik poslanců ODS, vojenští zpravodajci i šéfka Nečasova kabinetu Nagypová. Skandál nakonec položil i vládu.

Detektivové pak u Rittiga a jeho kolegy Romana Janouška provedli domovní prohlídky. Bylo to poprvé v naší novodobé historii, kdy si policie došlápla na takto vlivné hráče zdejší scény. Že by objevila tvrdé a jasné důkazy o korupci či rozkrádání veřejného majetku, zatím nikdo nepotvrdil. Jediným výsledkem olomouckého zátahu je tak Rittigovo obvinění z března, že byl adresátem uniklých informací z Bezpečnostní informační služby (BIS).

Ke dvěma velkým protivníkům Šlachtovi a Ištvanovi si Rittig brzy připsal dalšího: pražskou vrchní žalobkyni Lenku Bradáčovou. Ta na Rittiga políčila kvůli podezřelým obchodům a transakcím v dopravním podniku. Výsledkem jsou dvě letošní obvinění a noci strávené ve vazbě, odkud se ale vždy díky rozhodnutí soudu dostal rychle na svobodu. Zajímavý je zejména poslední případ, kvůli kterému skončili na něko-

lik hodin za mřížemi i Rittigovi dvorní právníci z kanceláře MSB Legal. Kauza Oleo Chemical totiž rittigovce spojila se skupinou velmi temných postav českého podnikatelského světa.

Řeč je o spolujatelích firmy Oleo Chemical Kamilu Jirouňkovi a Michalu Urbánkovi. Historie jejich podnikání sahá až do období divoké privatizace v 90. letech, oba pak navázali kontakty nejen se světem „bílých límečků“ z vedení padlých bank, ale také s odvrácenou stranou, kde se pohybují uprchlí podnikatelé jako Radovan Krejčíř – například Jirouňkovým sousedem a kamarádem býval zavražděný byznysmen Roman Pjajko.

V této souvislosti se v prostředí justice spekuluje o tom, jestli ve skutečnosti Rittig není jen bílý kůň, nad nímž stojí někdo ještě důležitější.

Spojenci z Mordoru

Rittigovy hlavní protivníky už známe, zmínili jsme i možné obchodní partnery, kdo jsou ale jeho nejdůležitější spojenci? Najdeme je v advokátní kanceláři MSB Legal (dříve Šachta & Partners). Její spolujatelé David Michal, Karolína Babáková a Marek Stublej svému klientovi poskytují nejen právnícké rady a služby, ale v minulosti mu pomáhali i s vytvářením složitých firemních puvčin a nepřehledných obchodních struktur. Tato činnost je přivedla do problémů a vedle Rittiga musí bránit i sami sebe, což celou skupinu oslabuje a ohrožuje. „Prostě je opakovaně strkají do cely a čeka-

jí, jestli nezměknou. Který právník by chtěl fungovat s obviněním z praní špinavých peněz na krku, že,“ zastal se jich Rittig v rozhovoru pro Lidovky.cz a zahrál i na city: „Jsou to moji právníci. Samozřejmě to, co jsme spolu prožili za poslední rok minimálně, lidi sblíží.“

Podobně se k jejich vztahu vyjadřuje i Karolína Babáková, v současnosti hlavní tvář MSB Legal.

V rozhovoru pro Lidové noviny letos v červnu řekla, že tlak a nájezdy vyšetřovatelů celou skupinu utužily: „Prý se naši kanceláři říká Mordor, psali to v novinách, tak to musí být pravda. Něco na tom je, sedíme ve vysoké věži, máme Rittiga, proč ne. Je to image, je to vtip, člověk by se neměl brát moc vážně. Ve skutečnosti jsme my ti hodní.“

A podle tohoto hesla MSB pracují na podnikatelově „faceliftu“. Rittig je pravděpodobně první lobbista a kontroverzní postava svého druhu, se kterou se lidé mohou propojit a popovídat prostřednictvím sociální sítě Twitter. Na něm „Ivoš“ fandí Petře Kvitové při finále Wimbledonu, rozčiluje se na policisty a státní zástupce, brání kritizovaného Miloše Zemana, projevuje zájem o historii nebo se chlubí rodinnými fotografiemi z Dubaje. Ochotně také spolupracuje s médii.

Facelift se nejspíš podařil. Rittig sice zůstává symbolem zla, ale jeho lotrovství s lidskou tváří budí u veřejnosti přece jen nějaké sympatie. Na rozdíl třeba od Romana Janouška, srovnatelného politického podnikatele, který nedávno nastoupil do brněnské věznice za autonehodu v opilosti.

Přestože byl pro Rittiga rok 2014 pravděpodobně nejnáročnější v jeho lobbistické a podnikatelské kariéře, humor a jistotu zdánlivě neztrácí. „Jak jsou ty volby, tak se o mně nikde nic nepíše. ;-) Ale zase jsem dostal několik nabídek hrát v reklamě, jak mě Bradáčová proslavila,“ napsal na Twitter v době říjnových voleb. Jeho image může mít dvojí vysvětlení. Buď jde o „pokerovou“ taktiku ve skutečnosti nervózního hráče, nebo má připravenou únikovou variantu, kdyby spadla klec. Jeho časté tweety z Dubaje ostatně mají jeden praktický důvod – právě sem v poslední době přesouvá své podnikatelské aktivity.